

POZITYVIOS DISCIPLINOS PRINCIPŲ INTEGRAVIMAS Į DIENOTVARKĖS KŪRIMĄ BEI LAIKYMAŠI IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGOJE

Deimantė Pamedytė

Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Adresas: Aerodromo g. 6, Tauragė, 72186 Tauragės r. sav.
E. puslapis: www.kaunokolegija.lt
E. paštas: deimante.pam530@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 69987252
Tyrimų kryptis (-ys): Socialiniai mokslai S000, Edukologija S007

Tikslas. Atskleisti pozityvios disciplinos principų svarbą ir integravimo galimybes ikimokyklinio ugdymo įstaigoje.

Metodai. Metodinių leidinių, mokslinių literatūros šaltinių analizė.

Temos aktualumas ir reikšmingumas. Pozityvios disciplinos principų integravimas į dienotvarkės kūrimą bei laikymąsi darželyje yra itin aktuali ir reikšminga tema. Ikimokyklinis amžius – tai laikas, kai susiformuoja fizinis, protinis ir asmeninis žmogaus tobulėjimas. Šiuo laikotarpiu vaiko patirti nesklaidumai yra nebepakeičiami vėlesniame laikotarpyje, dėl šios priežasties svarbu sukurti tinkamą pagrindą visapusiškam vaiko vystymuisi ir jo sveikatai, kaip teigia Evtušenko (2019), vaiko dienos ritmo reikšmė darželyje, vadinama tiksliai nustatyta jo veiklos (poilsio, miego, mitybos ir pan.) tvarka bei taisyklių ir priemonių sistema tam tikram tikslui įgyvendinti (Daunienė, 2015). Pozityvios disciplinos principų integravimas į dienotvarkės kūrimą skatina bei leidžia pedagogams kurti aiškias taisyklės, kurių laikosi visi ugdymo įstaigos bendruomenės nariai. Artimi, šilti suaugusiųjų ir vaikų tarpusavio santykiai, taisyklės, kurios kuriamos drauge su vaikais, pozityvios kalbos vartojimas visoje ugdymo įstaigoje, situacijų modeliavimas ir moderavimas, nuolatinis dėmesio atkreipimas į taisyklės, geras ir tinkamas ugdymo veiklų planavimas, sąmoningas bendruomenės būrimas – visa tai skatina saugumo ir priklausymo bendruomenei jausmą, įsitraukimą ir tinkamą vaikų elgesį. Vaikai turi žinoti, jog egzistuoja pasekmės, jei elgsis netinkamai, bet tai nėra bausmė. Dažniausiai disciplina yra suvokiama kaip priemonė arba priemonių visuma, naudojama kontroliuoti vaiką, koreguoti jo elgesį ir skirti vaikui bausmę už netinkamus poelgius (Nelsen, Lott, Glenn, 1999).

Išvados. Šiuolaikinės pozityvios disciplinos teorijos, integruojamos į dienotvarkės kūrimą bei laikymąsi ikimokyklinio ugdymo įstaigoje kuria šiltus suaugusiojo ir vaiko tarpusavio santykius susijusius su mokymu, instruktavimu, nurodymais, švietimu ir vaiko lavinimu. Pasak Nelsen (2006) pozityvioji disciplina leidžia vaikams patirti sėkmę ir suteikia jiems informacijos apie elgesį. Kitaip tariant, moko gyventi, bendrauti su aplinkiniais (žodis „disciplina“ yra kilęs iš lotyniško žodžio „mokyti“). Pozityvioji disciplina – vaiko nesmurtinio elgesio, savigarbos ir pagarbos kitiems ugdymas. Tai sprendimai, kurie suteikia ilgalaikį poveikį, kurie ugdo vaikų vidinę discipliną ir formuoja ilgalaikius gyvenimiškus įgūdžius (Europos Tarybos Ministrų Komitetas, 2006).

Reikšminiai žodžiai: pozityvioji disciplina, pozityvios disciplinos principai, dienotvarkė, ikimokyklinis ugdymas